Почаївській лаврі надали додаткові 60 днів на розірвання зв'язків із РПЦ
У Міноборони роз'яснили, як саме Євгенія Хмару звільнили з військової служби
ФОТО Росіяни атакували Київ балістикою, БпЛА і крилатими ракетами. 5 жертв, понад 30

Спецтема Defense Tech

Вивезти пораненого з кілзони. Як із цим справляються підрозділи, які є варіанти і що думає військово-політичне керівництво

«Чому все відбувалося швидко і спонтанно: світанок, сонце піднімалось — і треба було або діяти зараз, або очікувати вечора. А як чекати, коли хлопці посеред дороги, пристібнуті до НРК (на який вже полював ворожий дрон) і навколо тільки поля? Був варіант відправити ще одного робота. Але вони від'їхали не дуже далеко від того населеного пункту, і поки НРК доїхав би, минуло б багато часу. Та й бездоріжжя... Найближчими з тих, хто, за моїми розрахунками, міг до них дістатися, були ми», — пояснював у нещодавньому інтерв'ю LB.ua Владислав (Тічер) Польський, командир роти 475 ОШП «CODE 9.2».

У серпні всі соцмережі облетіло відео, як він на пікапі, не захищеному РЕБ, без бронежилета евакуює двох поранених бійців, яких намагалися вивезти наземними дронами.

За це президент присвоїв Польському Героя України, що розкритикувала керівниця медичної служби «Ульф» Аліна Михайлова, назвавши це званням «за кількість лайків». Михайлова звернула увагу, що соцмережі не бачать численних випадків, коли на евакуацію виїжджають «на простих нещасних корчах, не броньованих, туди, куди їхати без броніка та шолома ти не захочеш сам».

Раніше проблему евакуації поранених порушив у дописі Ігор Луценко, військовослужбовець, засновник Центру підтримки аеророзвідки. Він наголосив: наразі Україна не має дієвих засобів евакуації поранених.

«Зрозумійте, що сучасний НРК зазвичай не підходить для евакуації поранених! Це засіб для евакуації тіл загиблих, не більше. Це рішення, котре застосовується від відчаю, від відсутності нормальних засобів. У зв'язку з тим, що немає нічого іншого. Що у цьому питанні в нас повний функціональний провал», — написав Луценко.

Як склалися такі обставини, які можливі сценарії та що з наявністю евакуаційних наземних дронів?

▶ 0:00 / 0:00

Катерина Амеліна, журналістка, редакторка розділу Defense Tech

Додати LB.ua як бажане джерело в Google

ФОТО: FACEBOOK/28 ОМБР ІМ. ЛИЦАРІВ ЗИМОВОГО ПОХОДУ

Бійці 28 ОМБр ім. Лицарів Зимового Походу евакуюють пораненого за допомогою НРК

Проблеми евакуації на НРК

На п'ятому році повномасштабної війни активність ворожих дронів як у повітрі, так і на землі — мова про так звані дрони-ждуни й мінування — унеможливила відносно стабільну евакуацію поранених транспортом, де одразу можуть надати необхідну допомогу потерпілому.

Тому роль транспорту порятунку все частіше відводять НРК. Але й вони недосконало закривають цю потребу. Перш за все це питання швидкості.

РЕКЛАМА
Дізнатися більше
Економічні огляди
Фоторепортажі
Новини Києва

РЕКЛАМА
Дізнатися більше
Політичні новини
Газети
політику

ПУБЛІКАЦІЇ

ОКСАНА ЩУР
«Не віддавати Булгакова Росії»: Літературознавець Давор Беганович про українську літературу, імперію та досвід Хорватії
Автор книги «Анатомія опору імперії. Нариси про українську літературу» ділиться власним поглядом на сучасних та класичних українських авторів і авторок.

АЛЕКС МАЛИШЕНКО
Ніколас Віндінг Рефн: «Я не цікавлюся традиційним кіно, яке повністю заточене на передачу інформації. Мене цікавить досвід»
Режисер розповідає про новий фільм «Її приватне пекло», вплив казок Андерсена, роботу з українськими розробниками ігор та власну кіноіконографію.

Всі публікації

БЛОГИ

ТВІЙ СІМЕЙНИЙ ЛІКАР
З 1 вересня змінюються вимоги до роботи первинної медичної допомоги з туберкульозом
Громадська спілка «Твій сімейний лікар» пояснює, що це означає для лікарської і пацієнтської спільнот.

АРСЕН ЖУМАДІЛОВ
Три роки реформи: якою система оборонного забезпечення є сьогодні. Що змінилося?
Важливо не повернутися до моделі, в якій результат залежить від ручного управління чи здатності системи «гасити пожежі».

Усі дописи блогів

РЕКЛАМА
Дізнатися більше
CultHub
Військові сили
Новини
Спортивні новини
Світові новини
війна

Політика

Географічна довідка

«Що таке НРК? Зазвичай це повільний засіб, середня швидкість якого не перевищує 7–10 кілометрів за годину. У кращому разі. І ледь не в кожному першому випадку евакуація перетворюється в багатогодинну операцію, коли побратими сивіють, у операторів болить від хвилювання серце, вони моляться всім богам, щоб розвідницькі дрони противника не помітили повзучу, як черепаха, енеркашку», — пояснював Ігор Луценко.

Друга слабка сторона — його вразливість до ворожих дронів.

«А скільки разів те НРК не може навіть доїхати до пораненого – його по дорозі розбирають ворожі *FPV*! А скільки разів НРК по дорозі б'ють уже з пораненим — і доїжджають назад лише фрагменти тіла? А скільки разів НРК підривається на дистанційно встановленій ворогом міні? А скільки (чи не найбільше!) разів НРК взагалі не доїжджає?» — казав військовослужбовець.

Яка загалом ситуація з евакуаційними НРК

Відповідно напрошується запитання: а що зі спеціалізованими евакуаційними наземними комплексами?

Нині є два концепти евакуації поранених: закрита евакуація і відкрита. І кожен має як переваги, так і недоліки, розповів Андрій (Лицар) Кушнєров, т.в.о. командира взводу управління НРК 108 окремого штурмового батальйону «Вовки да Вінчі».

«"Мауль" — це варіант закритої евакуації. Тут мінус у тому, що коли щось трапиться, людині складно буде вибратися з цієї капсули, але вона захищає від уламків. Контролювати ситуацію з повітря людина теж не може і повністю покладається на оператора самої НРК. Тож якщо відпадає зв'язок — не зможе перехопити контроль», — зазначив Андрій.

Головна перевага «Мауля» — швидкість. Він може досягати 60 км/год, бо працює на двигуні внутрішнього згоряння. А ще його колісна база створена на основі квадроцикла.

РЕКЛАМА

Дізнатися більше

Defense Tech новини

Східноєвропейці

Епіцентр виробників

Другий варіант — приклад відкритого концепта — «Терміт», гусеничний, тож повільніший — до 15 км/год. Це модифікація логістичної платформи зі спеціальним модулем для медичної евакуації. Хоча висока швидкість — питання непросте в умовах бездоріжжя й нестабільного зв'язку, зауважив Кушнєров.

«"Терміт" повільніший, без підвіски, на гусениці, але відкритий. Людина лягає в таку ніби люльку, і її можна накрити балістичною ковдрою. І в цьому є свої плюси — людина може вибратися звідти в разі чого», — пояснив військовослужбовець.

Є ще засоби з капсульним підходом, як «Мауль», але вони досі в процесі розробки, зазначив Андрій.

ФОТО: MILITARNYI.COM

Андрій (Лицар) Кушнєров, т.в.о. командира взводу управління НРК 108 ОШБ 59 бригади СБС

«Дійти до серійного виробництва взагалі проблемно. Більшість українських виробників НРК — це рівень гаража. А компанії, здатні масштабувати рішення, уже починають думати над іншими модифікаціями. Просто евакуаційні модулі потребують складнішого *RnD*, комунікації з підрозділами. Це, скажімо так, наступний крок, до якого багато хто ще не дійшов», — розповів військовослужбовець.

Утім, на його думку, напрямок розвиватиметься, хоч і повільно, і за рік з'являться ще кілька гідних варіантів евакуаційних НРК, які наблизяться до розв'язання нинішніх проблем.

«Я був на нараді Сил безпілотних систем, коли СБС формували технічне завдання [для евакуаційних НРК]. І з боку Генштабу є увага», — зазначив Кушнєров.

Що військово-політичне керівництво знає про це, *LB.ua* підтвердив і співрозмовник в Офісі Президента.

«Питання регулярно обговорюють і в Міноборони, і в головнокомандувача. Це питання забезпечення підрозділів і надходження до них відповідних засобів», — пояснив він.

РЕКЛАМА

Судячи з відповіді, ставку роблять саме на наземні комплекси.

«Є потреба доопрацювати їх. НРК — це слушний напрямок. Питання — якими вони мають бути. Іншого варіанта поки не бачу», — сказав співрозмовник.

Андрій Кушнєров розповів: його підрозділ намагається боротися з ворожими дронами, «як і всі, комплексно».

ФОТО: АНДРІЙ (ЛИЦАР) КУШНЄРОВ

НРК-мул і дрон вогневої підтримки у використанні бійців 59 бригади СБС.

«Десь піхота знищує, десь бомберами, скидами знищуємо. Десь ніяк, десь молимося. Проблеми з *FPV* не вирішено, так само і в противника. Поки якогось серйозного засобу протидії дронам немає. Є сіткомети, це більше для піхотного застосування. Хтось намагається кріпити їх на НРК. Але результат поки посередній», — пояснив військовослужбовець.

Щодо автоматичних турелей — це три етапи роботи: виявлення, супровід цілі й ураження.

«На всіх трьох етапах є проблеми, починаючи з того, щоб задетектити ту саму *FPV* на тлі посадки, а не чистого неба за гарної погоди. Це 50–100 метрів, і часу на реакцію дуже мало. У процесі ще декілька спроб вирішити цю історію, усі вони різної успішності», — зазначив Кушнєров.

Відтак під час евакуації поранених досі значну роль відіграють погодні умови: «Дощ, сніг, щоб ускладнити ворожим *FPV* можливість задетектити наземно-роботизований комплекс».

Місце бронетехніки

Ігор Луценко вважає, що українське військо має рухатися в бік броньованої техніки.

ФОТО: FACEBOOK/IHOR LUTSENKO

Ігор Луценко

РЕКЛАМА

«Ідеальне евакуаційне авто або НРК — це гарно броньований автомобіль типу *MRAP*, з дистанційним або безпосереднім керуванням, з екранами захисту від кумулятивів, котрий може на собі везти важкі й потужні засоби радіоелектронної боротьби й активні засоби проти *FPV*. Котрий в нинішніх умовах, якщо повернеться як явище на поле бою, здатен зменшити втрати нашої піхоти і дронарів на першій лінії», — пояснив Луценко, зводячи висновки до підрахунків вартості техніки і втрати людей.

За його словами, інвестиція в таку техніку вигідна, «оскільки становить 30–50 % від очікуваних збитків бюджету внаслідок загибелі військовослужбовців». Водночас військовим бракує не те що бронетехніки, а й переобладнаних захистом від осколкових боєприпасів автівок другої свіжості.

Нагадаємо, із закупівлею бронетехніки цього року виникла затримка. Про це говорили самі виробники. А також Агентство оборонних закупівель, де зауважили, що техніку постачають, але ще за минулорічними контрактами.

ЧИТАЙТЕ ТАКОЖ

Без броні. Чому українські виробники бронетехніки говорять про відсутність держзамовлень і що кажуть у МОУ

LB.ua звернувся в Міністерство оборони України із запитом про ситуацію з контрактуванням бронетехніки станом на серпень 2026 року. Там відповіли, що потребу формує Генштаб.

ФОТО: ARMYINFORM.COM.UA

Броньоване авто класу *MRAP* (від англ. *Mine Resistant Ambush Protected* — захист проти мін і засідок) — клас військових автомобілів, спеціально розроблених для захисту екіпажу від підриву на мінах.

«Наразі до Переліку, доведеного до Агенції оборонних закупівель, включено бронемашини. Водночас деталізація щодо їхньої кількості та інших конкретних параметрів не розголошується, оскільки така інформація може бути використана ворогом», — зауважило МОУ.

На думку Луценка, потребу повинні визначати саме представники корпусів і доводити її напряму в Міністерство оборони.

«По суті так і відбувається, коли представники родів військ або навіть окремих частин напряму спілкуються з іноземними партнерами і ті їм купують необхідне. Українська держава ж тут менш ефективна в тому, щоб прислухатися до потреб підрозділів, котрі реально воюють», — пояснив Луценко в коментарі *LB.ua*.

Щодо іноземної допомоги, то залежить від підрозділу: «Тут лотерея — в когось є хист до дипломатичної роботи, а комусь начальник забороняє самостійну комунікацію з іноземними партнерами, тому все дуже по-різному».

До слова, у червні Третій армійський корпус отримав від Латвії комплект британської броньованої техніки *CVR(T)*. Серед модифікованих машин і евакуаційний транспорт.

РЕКЛАМА

«Багато хто каже, що бронетехніка частково відійшла на другий план. Це неправда, її роль величезна, бо піхота в пішому порядку має більше шансів бути уражена, ніж на бронетехніці. Проблема української сторони якраз у тому, що в нас недостатньо бронетехніки нерадянського класу. Бо він уже повністю не відповідає реаліям війни», — зазначав Андрій Білецький, командир Третього корпусу.

ФОТО: СКРИНШОТ ВІДЕО АНДРІЯ БІЛЕЦЬКОГО

Андрій Білецький у Святогірську

ЧИТАЙТЕ ТАКОЖ

«Роль бронетехніки величезна». Третій армійський корпус отримав від Латвії комплект британської CVR(T). Як її застосовуватимуть

Які ж є рішення

Як зауважив у коментарі «Оборонці» начальник медичної служби Другого корпусу НГУ «Хартія» Богдан Корильчук, це питання насиченості підрозділів засобами.

«Я хочу мати в активі повільні електричні, але прогнозовані НРК типу "Тора", я хочу мати швидкі НРК типу "Мауль", я хочу мати багі. Нам потрібно достатньо медичних бронемашин для другого етапу евакуації, а зараз дефіцит — 80 %. Якщо збільшимо кількість НРК і броньовиків — збільшимо виживаність бійців на передовій на 30 % і скоротимо час евакуації до трьох годин замість восьми», — пояснював Корильчук.

Тетяна Чорновол, військовослужбовиця, громадська діячка, вважає, що необхідно створити штатні евакуаційні підрозділи в бригадах і забезпечити необхідним.

«Так, усі підрозділи бригади мають включатися в допомогу, але евакуаційні підрозділи повинні мати все своє в одній команді. Там мають бути найкращі водії із зарплатами, як у штурмовиків, але, крім цього, медики, пілоти, спеціалісти РЕБ, сапери (розміновувачі на БпЛА), а також профі: мисливці з дробовиком за дронами. Щодо техніки — не варто робити ставку на НРК, хоча теж має бути, але головний транспорт — невеликий швидкий бронемобіль з протимінним днищем», — пояснила вона в дописі.

ФОТО: [illegible] ТЕТЯНА ЧОРНОВОЛ

Тетяна Чорновол

Ігор Луценко вважає, що наразі ідеальних рішень немає.

«Щоб говорити предметно, це варто потестити, але, на мій погляд, те, що рухається по землі зараз, малоефективне. Так само все, що літає і велике, теж досить ризиковане», — зауважив він.

Про повітряну евакуацію він зазначив, що наразі такі засоби українського виробництва не представлені, як і не було прецедентів доставки пораненого за допомогою БпЛА.

«Моя думка: нам варто взагалі відмовитися від розміщення українських громадян у кілзоні, і це можна зробити за допомогою технічних засобів», — додав Луценко.

Генеральним партнером проєкту **Defense Tech** є компанія **F-Drones**. Компанія розділяє погляди **LB.ua** щодо важливості обговорення теми оборонних технологій та не втручається у редакційну політику. Усі матеріали проєкту є незалежними та створеними відповідно до професійних стандартів.

07 вересня, 15:38
Міноборони: НРК у серпні виконали понад 25 тисяч логістичних та евакуаційних місій

03 вересня, 13:51
ФОТО **Нацгвардійця підозрюють у крадіжці мін, дронів та роботизованих комплексів зі своєї військової частини**

27 серпня, 17:28
У Силах оборони тестують роботизовані турелі з автоматами Калашникова, - МОУ

Катерина Амеліна, журналістка, редакторка розділу Defense Tech

НРК (НАЗЕМНІ РОБОТИЗОВАНІ КОМПЛЕКСИ) **БРОНЕТЕХНІКА** **ПОРАНЕНІ ВІЙСЬКОВІ** **МЕДИЧНА ЕВАКУАЦІЯ**

РЕКЛАМА

НОВИНИ ПАРТНЕРІВ

Застрелився екснардеп від «Партії регіонів»

Під Києвом дівчата влаштували жорстоку бійку, є постраждала

Підлітка затягнуло у пресувальний верстат: хлопець загинув

ЧИТАЙТЕ ТАКОЖ

Вчора, 00:57

Українські енергетики підключили ЗАЕС до зовнішнього живлення

Вчора, 00:42

Зеленський заявив, що Віткофф та Кушнер передали повідомлення про "готовність Москви до переговорів"

Вчора, 00:13

У вівторок в Україні прогнозують +25° та надзвичайний рівень пожежної небезпеки

07 вересня, 23:59

Головне за понеділок, 7 вересня: удар по Краматорську, 180 боєзіткнень, відставка Генпрокурора, транспортний колапс у Києві

07 вересня, 23:51

Росіяни атакували безпілотником багатоповерхівку в Харкові, є поранений

07 вересня, 23:22

Руслан Кравченко подав у відставку з посади Генпрокурора

07 вересня, 22:29

Російські війська вдарили по Херсону з артилерії

07 вересня, 22:10

Генштаб: 181 бойове зіткнення відбулося на фронті від початку доби

07 вересня, 21:48

Корецький провів термінову нараду через транспортний колапс у Києві

07 вересня, 21:37

ФОТО Упродовж дня росіяни обстріляли Слов'янськ з РСЗВ та авіації: є постраждалий

У разі повного чи часткового відтворення матеріалів пряме гіперпосилання на LB.ua обов'язкове! Передрук, копіювання, відтворення або інше використання матеріалів, що містять посилання на агентство "Українські Новини" й "Українська Фото Група", заборонено.

Матеріали, які розміщуються на сайті з позначкою "Реклама" / "Новини компаній" / "Пресреліз" / "Promoted", є рекламними та публікуються на правах реклами. Редакція може не поділяти погляди, які в них представлені. Матеріали з плашкою СПЕЦПРОЄКТ є рекламними, проте редакція бере участь у підготовці цього контенту і поділяє думки, висловлені у цих матеріалах.

Редакція не несе відповідальності за факти та оціночні судження, оприлюднені у рекламних матеріалах. Згідно з українським законодавством, відповідальність за зміст реклами несе рекламодавець.

Суб'єкт у сфері онлайн-медіа; ідентифікатор медіа - R40-05097

РЕКЛАМА

×

Про використання cookies

Продовжуючи переглядати LB.ua ви підтверджуєте, що ознайомилися з Правилами користування сайтом та погоджуєтеся на використання файлів cookies

Про файли cookies

ПОГОДЖУЮСЬ